

Concept 9-1

1. พลังงานในสิ่งมีชีวิต ได้มาจากกระบวนการ metabolism
2. **Bioenergetics** เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างพลังงานภายในเซลล์ของสิ่งมีชีวิต รวมทั้งการนำเอาพลังงานที่สร้างขึ้นไปใช้ในขบวนการชีวภาพต่าง ๆ เพื่อการเจริญเติบโตหรือการดำรงชีวิตอยู่ของเซลล์
3. **กฎการคงอยู่ของพลังงาน** (Law of Conservation of energy)
4. พลังงานในระบบใดจะสร้างขึ้นใหม่ หรือ จะสูญหายไปไม่ได้ แต่พลังงานเปลี่ยนรูปได้”
5. ปฏิกริยาเคมีภายในเซลล์เกิดขึ้นตลอดเวลา
6. ตรวจสอบว่า ปฏิกริยาเคมีเกิดขึ้นในเซลล์ $\Rightarrow$ วิเคราะห์ส่วนประกอบของก๊าซ 3 ชนิด ในลมหายใจออกเปรียบเทียบกับลมหายใจเข้า
  - 6.1. ปริมาณ N_2 ใกล้เคียงกัน ($79.5-79.0 = 0.5 \%$)
  - 6.2. ปริมาณ O_2 ในลมหายใจออกลดลง ($16.4-20.96 = -4.56 \%$)
  - 6.3. ปริมาณ CO_2 ในลมหายใจออกเพิ่มขึ้น ($4.1-0.03 = +4.07 \%$)
  - 6.4. แสดงให้เห็นว่า เซลล์น่าจะมีการนำ O_2 ไปใช้ แล้วปล่อย CO_2 ออกมา $\Rightarrow$ มีการเกิดปฏิกริยาเคมีขึ้นในเซลล์
  - 6.5. ทั้งลมหายใจเข้า/ออก $\Rightarrow N_2 > O_2 > CO_2$
7. **เมแทบอลิซึม** (metabolism) $\Rightarrow$ ปฏิกริยาเคมีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเซลล์ของสิ่งมีชีวิตหรือในสิ่งมีชีวิต โดยมีเอนไซม์เข้าร่วมปฏิกริยา

anabolism	catabolism
เป็นกระบวนการสร้างสารอินทรีย์โมเลกุลใหญ่จากสารโมเลกุลเล็ก โดยใช้พลังงานจากเซลล์ ซึ่งเป็นผลให้เซลล์เกิดการเติบโต	เป็นกระบวนการสลายสารโมเลกุลใหญ่ให้เป็นสารโมเลกุลเล็ก

1. สารอินทรีย์ทุกชนิดสังเคราะห์โดยเซลล์ที่มีชีวิต
  - 1.1. แต่เซลล์ทุกเซลล์มิใช่ว่าจะสามารถสังเคราะห์สารอินทรีย์ได้ทุกชนิด
  - 1.2. เซลล์ที่ไม่สามารถสังเคราะห์สารอินทรีย์บางอย่างได้ ก็จำเป็นจะต้องนำสารอินทรีย์ที่ไม่สามารถสังเคราะห์เข้าไป

การหายใจ	การเผาไหม้
----------	------------

CONCEPT 9-1

<ul style="list-style-type: none"> ● ใช้ O_2 ● ทำให้เกิด $ht + CO_2 + H_2O$ ● ใช้เอนไซม์ลดพลังงานกระตุ้น (activation energy) (ที่สูงกว่าความต้านทานของเซลล์ที่จะทนทานได้) ให้ปฏิกิริยาเกิดขึ้นได้ที่อุณหภูมิร่างกาย ● มีกรรมวิธีควบคุมการปล่อยพลังงานเป็นระยะ ๆ เพื่อมิให้พลังงานที่ปล่อยออกมานั้นเป็นอันตรายต่อเซลล์ และเซลล์สามารถนำเอาพลังงานนั้นไปใช้ทำงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ● เก็บพลังงานที่เกิดจากปฏิกิริยาให้อยู่ในรูปที่ไม่เป็นอันตรายแก่เซลล์และสะดวกต่อการนำไปใช้ (เช่น ในรูป ATP) 	<ul style="list-style-type: none"> ● ใช้ O_2 ● ทำให้เกิด $ht + CO_2 + H_2O$ ● เป็นปฏิกิริยาขั้นตอนเดียว ● $C_6H_{12}O_6 + 6O_2 \rightarrow 6CO_2 + 6H_2O + \text{heat} + \text{แสง}$ ● ใช้พลังงานความร้อนสูงมากเพื่อกระตุ้นให้เกิดปฏิกิริยา ● ผลจากปฏิกิริยาก็จะได้รับความร้อนสูงมาก ● ถ้าเกิดในสิ่งมีชีวิตเซลล์ในร่างกายต้องตายแน่นอน
---	--

1. ปฏิกิริยาเคมีภายในเซลล์เกิดขึ้นอย่างเป็นระเบียบ เพราะมีสารอินทรีย์ที่เซลล์สร้างขึ้นทำหน้าที่เป็นตัวเร่งหรือ Catalyst สารประกอบอินทรีย์ดังกล่าวนี้ คือ enzyme
2. นักวิทยาศาสตร์ ไม่มีโอกาสที่จะเข้าไปดูการทำงานของเอนไซม์ภายในเซลล์ได้ จึงต้องศึกษาการทำงานของเอนไซม์นอกเซลล์ $\Rightarrow$ มีเงื่อนไขบางประการแตกต่างจากการศึกษาการทำงานของเอนไซม์ภายในเซลล์
3. Enzyme
  - 3.1. สารอินทรีย์จำพวก โปรตีนที่มีรูปร่างกลม (globular proteins) ที่เซลล์สร้างขึ้นมา
  - 3.2. ทำหน้าที่เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาเคมีในสิ่งมีชีวิต $\Rightarrow$ Biological catalyst, Biocatalyst, ตัวเร่งชีวภาพ
  - 3.3. เมื่อปฏิกิริยาเคมีสิ้นสุดแล้ว คุณสมบัติทางเคมีและปริมาณของเอนไซม์ยังคงเหมือนเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลง สามารถทำปฏิกิริยาได้ต่อไปอีก และใช้ปริมาณเพียงเล็กน้อยเท่านั้น
  - 3.4. ทุกชนิดทำงานในเซลล์ แต่หลายชนิด ยังสามารถทำงานนอกเซลล์ที่มีสภาพใกล้เคียงกับเซลล์
  - 3.5. ต่างจาก catalyst อื่น ๆ ตรงที่ว่ามันถูกสร้างจากสิ่งมีชีวิตเท่านั้น
  - 3.6. แต่ละชนิดมีโครงสร้าง (structure) และ โครงรูป (conformation) ที่จำเพาะ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดคุณสมบัติต่าง ๆ และการทำงาน
  - 3.7. สามารถเร่งหรือเพิ่มอัตราเร็วของปฏิกิริยาเคมีได้โดยการลดพลังงานกระตุ้นของปฏิกิริยา
  - 3.8. ทำงานได้ดีกว่าตัวเร่งอนินทรีย์
  - 3.9. อัตราเร็วของปฏิกิริยาที่มีเอนไซม์เป็นตัวเร่งจะสูงกว่าปฏิกิริยาที่ไม่มีเอนไซม์ช่วยเร่งได้ถึง 10^{20} เท่า แสดงว่าประสิทธิภาพ (efficiency) ของเอนไซม์นั้นสูงมาก (enzyme are highly efficient)
  - 3.10. เอนไซม์มี substrate specificity $\Rightarrow$ เอนไซม์ แตกต่างจากตัวเร่งอนินทรีย์ตรงที่เอนไซม์มีความจำเพาะต่อสารที่เข้าทำปฏิกิริยา (substrate) สูง (Enzymes are highly specific)
    - ช่วยให้ปฏิกิริยาต่าง ๆ ในเซลล์ดำเนินไปเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบระเบียบ
  - 3.11. เร่งปฏิกิริยาย้อนกลับได้ แต่ช้า

CONCEPT 9-1

4. เอนไซม์ ประกอบขึ้นจากสาย polypeptide ที่เกิดจากกรดอะมิโนเชื่อมต่อกันด้วยพันธะเพปไทด์

โพลีเพปไทด์สายเดี่ยว	โพลีเพปไทด์มากกว่า 1 สาย
<p>Ribonuclease</p> <ul style="list-style-type: none"> ● จากตับอ่อน ● สายพอลิเพปไทด์ถูกคั้งโยงเข้าหากันเป็นก้อนโดยพันธะโควาเลนต์ แบบพันธะซัลไฟด์ (-S-S) ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างกรดอะมิโน 	<p>Chymotrypsin</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ประกอบด้วยโพลีเพปไทด์ 3 สาย คือ สาย (Chain) A,B และ C ยึดกันไว้ด้วยพันธะไดซัลไฟด์ 2 พันธะ

1. **heloenzyme** $\Rightarrow$ เอนไซม์ที่สามารถแยกออกได้เป็น
    - 1.1. apoenzyme $\Rightarrow$ ส่วนที่เป็นโปรตีนซึ่งไม่สามารถทำงานตามลำพังได้
    - 1.2. cofactor $\Rightarrow$ ส่วนที่ไม่ใช่โปรตีน แต่ช่วยให้เอนไซม์ทำงานได้ อาจเป็น
      - 1.2.1. อีออนของโลหะ $\Rightarrow$ มักจะจับอยู่ตรงส่วนสำคัญของเอนไซม์ (active site)
        - Zn^{2+} (ไคโมทริปซิน), Mg^{2+} (เอนไซม์ที่เคลื่อนย้าย phosphate), Ca^{2+} (เอนไซม์ที่ทำให้กล้ามเนื้อหดตัว), Fe, Cu
      - 1.2.2. สารประกอบอินทรีย์เชิงซ้อน แบ่งเป็น
        - 1.2.2.1. Coenzyme $\Rightarrow$ จับส่วนที่เป็นโปรตีนอย่างหลวม ๆ สามารถแยกออกจากกันได้ง่าย และ ส่วนใหญ่มักจะมีวิตามินเป็นส่วนประกอบอยู่ด้วย เช่น
          - NAD^+ (Nicotinamide Adenine Dinucleotide) $\Rightarrow$ มีวิตามิน B₅ เป็นองค์ประกอบ
          - 1.2.2.1.1.FAD (Flavine Adenine Dinucleotide) $\Rightarrow$ มีวิตามิน B₂ เป็นองค์ประกอบ
        - 1.2.2.2. Prosthetic group $\Rightarrow$ ยึดติดกับส่วนที่เป็นโปรตีนอย่างหนาแน่นด้วยพันธะโควาเลนต์จนดูเหมือนเป็นโครงสร้างเดียวกัน
          - มีหลายกรณีที่เราไม่ทราบแน่นอนว่าสารที่ทำหน้าที่ช่วยการทำงาน ของเอนไซม์เป็นโคเอนไซม์หรือหมู่พรอสเทติก ดังนั้นจึงมีผู้ใช้คำว่า โคแฟกเตอร์ ซึ่งหมายความรวมถึงสารทั้งสองชนิด
2. เอนไซม์บางชนิด แต่ละชนิด เร่งปฏิกิริยาของ S ได้หลายชนิด แต่ S เหล่านั้น จะต้องเป็น S ที่เป็น สปก. ประเภทเดียวกัน
  - ทริปซิน จะเร่งการสลายพันธะเพปไทด์ที่อยู่ภายในโมเลกุลของโปรตีน ทางด้านหมู่คาร์บอกซิลของกรดอะมิโนที่มีฤทธิ์เป็นเบส เช่น อาร์จินิน (Arg) และ ไลซีน (Lys)
  - ไคโมทริปซินจะเร่งการสลายพันธะเพปไทด์ภายในโมเลกุลของโปรตีนที่อยู่ทางด้านหมู่คาร์บอกซิลของกรดอะมิโน ฟีนิลอะลานีน (Phe) , ไทโรซีน (Tyr) และ ทริปโทเฟน (Trp)
3. S บางชนิด แม้เป็น โมเลกุลเดียวกัน ยังถูกย่อยโดยเอนไซม์หลายชนิด

CONCEPT 9-1

4. bac. แต่ละเซลล์ มีเอนไซม์มากกว่า 1,000 ชนิด
5. กิจกรรม
  - 5.1. H_2O_2 เป็นสารเคมีที่ใช้สำหรับฟอกสี สารนี้เป็นอันตรายต่อเซลล์ แต่เป็นผลิตภัณฑ์ (product) ของปฏิกิริยาเคมีที่เกิดขึ้นภายในเซลล์อยู่ตลอดเวลาจากกระบวนการ metabolism $\Rightarrow$ ถ้าไม่กำจัดก็จะทำให้เซลล์ตายได้
  - 5.2. ในเซลล์มีเอนไซม์ catalase ทำหน้าที่เร่งการสลาย H_2O_2
  - 5.3. ในเซลล์ทั่ว ๆ ไป มีเอนไซม์ catalase ที่เร่งปฏิกิริยาเคมีได้เร็วถึงนาทีละ 5.6 ล้าน โมเลกุล
6. ในโมเลกุลของเอนไซม์ จะมีบริเวณเฉพาะสำหรับจับหรือรวมตัวกับ substrate เรียกบริเวณนี้ของเอนไซม์ ว่า บริเวณเร่ง (Catalytic or substrate site) $\Rightarrow$ active site
  - 6.1. active site เป็นสิ่งที่กำหนดว่า จะเปลี่ยนแปลงพันธะเคมีใดของ S $\Rightarrow$ ความจำเพาะของเอนไซม์อยู่ที่การเร่งปฏิกิริยาของ active site
  - 6.2. คำว่า active site ของเอนไซม์ อาจหมายรวมถึงบริเวณอื่น ๆ ของเอนไซม์ที่สามารถรวมกับสารอื่นที่ไม่ใช่ซับสเตรตแล้วทำให้เพิ่มหรือลดการทำงานของเอนไซม์ได้
  - 6.3. ctive site ของเอนไซม์อาจประกอบด้วยกรดอะมิโนเพียงหน่วยเดียว หรือ กรดอะมิโนหลาย ๆ หน่วยจากตำแหน่งต่าง ๆ กัน ทำให้ active site มีลักษณะเป็นร่อง (cleft) ซึ่งจะมีขนาดเล็กหรือใหญ่ ขึ้นอยู่กับขนาดของ S
7. $E + S \rightleftharpoons ES\text{-Complex} \rightleftharpoons E + P$ (E = เอนไซม์ S = ซับสเตรต P = ผลิตภัณฑ์)
  - 7.1. การรวมตัวระหว่างเอนไซม์กับซับสเตรตส่วนมากมักเป็นพันธะทางเคมีอย่างอ่อน (weak bond) เช่น พันธะไฮโดรเจน หรือแรงแวนเดอร์วาลส์
  - 7.2. เอนไซม์บางชนิดจะจับกับซับสเตรตด้วย พันธะโคเวเลนต์ ได้แก่ เอนไซม์ไลโมทริปซิน และทริปซิน
8. สมมติฐานอธิบายกลไกการเกิด ES-complex

สมมติฐานแม่กุญแจ-ลูกกุญแจ (Lock and key hypothesis) สมมติฐานแม่แบบของฟิชเชอร์ (Fischer's template hypothesis) แบบจำลองแม่กุญแจกับลูกกุญแจ (lock and key model)	สมมติฐานการเหนี่ยวนำให้เหมาะสม (Induced Fit Hypothesis)
--	---

CONCEPT 9-1

<ul style="list-style-type: none"> ● เสนอโดย Emil Fischer ในปี ค.ศ.1894 ● active site ของเอนไซม์จะถูกกำหนดโครงสร้างมาแล้วให้มีรูปร่างและขนาดที่แน่นอนไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ● S ที่มีรูปร่างและขนาดพอเหมาะกับ active site ของ enzyme เท่านั้น จึงจะเข้าร่วมกับเอนไซม์ได้ และเกิดปฏิกิริยากลายเป็นผลิตภัณฑ์ ● enzyme เปรียบเสมือนลูกกุญแจที่จะไขได้เฉพาะกับแม่กุญแจของมันเท่านั้น ซึ่งเทียบได้กับ S ● ลูกกุญแจแต่ละดอก จะไม่สามารถไขแม่กุญแจได้ทุกชนิด ● ลูกกุญแจสามารถไขแม่กุญแจได้หลายครั้ง โดยที่โครงสร้างของลูกกุญแจ ไม่เปลี่ยนแปลง 	<ul style="list-style-type: none"> ● เสนอโดย Koshland ในปี ค.ศ.1959 ● active site ของเอนไซม์จะมีความยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงได้ (flexible) $\Rightarrow$ เมื่อ S เข้าใกล้บริเวณ active site ของเอนไซม์ S จะเหนี่ยวนำ (induce) ให้เอนไซม์เปลี่ยนแปลงลักษณะโครงสร้าง (Conformation) ตรงบริเวณ active site ให้มีขนาดและรูปร่างพอเหมาะเพื่อที่จะรวมกับ S ได้พอดี ● สามารถอธิบายกลไกการทำงานในปฏิกิริยาเอนไซม์ได้ดีกว่าของฟิชเชอร์ โดยเฉพาะในกรณีที่เอนไซม์สามารถรวมกับสารอื่นที่มีรูปร่างคล้ายซับสเตรตได้ แต่ไม่มีผลิตภัณฑ์เกิดขึ้น ● ดังนั้น โครงสร้างของเอนไซม์ยืดหยุ่นได้ ไม่อยู่ตัวเหมือนลูกกุญแจ
---	--

1. อัตราการทำงานของเอนไซม์

อุณหภูมิ	<ul style="list-style-type: none"> ● เอนไซม์แต่ละชนิดจะมีช่วงอุณหภูมิที่ทำงานได้ดีที่สุด (optimum temperature) ● โดยทั่วไป $\Rightarrow$ 25-40°C $\Rightarrow$ อุณหภูมิของร่างกาย ● เพิ่ม T $\Rightarrow$ อัตราเร็วของปฏิกิริยาเพิ่มขึ้น เนื่องจากโมเลกุลมีพลังงานจลน์มากขึ้น ● T สูงเกินไป $\Rightarrow$ ปฏิกิริยาจะลดลง เพราะเอนไซม์ซึ่งเป็นโปรตีนจะเกิดการเสียสภาพธรรมชาติ (denature) ● การที่พอลิเพปไทด์ที่ม้วนเป็นก้อน โปรตีนคลายตัวเมื่อได้รับความร้อน เนื่องจากพันธะที่ยึดระหว่างสายของพอลิเพปไทด์ เช่น พันธะไดซัลไฟด์ จะสลายตัวแต่ (ถ้าความร้อนไม่สูงจนเกินไป) เมื่ออุณหภูมิลดลง โปรตีนจะคืนสภาพ เดิมได้อีก เพราะมีการสร้างพันธะขึ้นมาใหม่อีกครั้งนั่นเอง
ความเป็นกรดเป็นด่าง	<ul style="list-style-type: none"> ● เอนไซม์แต่ละชนิดจะทำงานได้ดีที่สุดในสภาพที่มีความเป็นกรดเป็นด่างพอเหมาะ (optimum pH) ● โดยทั่วไป $\Rightarrow$ 6-7.5 ● เปปซิน = 1.5-2.5 , ซูเครส = 6.2 , ไลเปส = 7.0 , ทริปซิน = 8-11
ปริมาณความเข้มข้นของเอนไซม์	<ul style="list-style-type: none"> ● อัตราเร็วของการเกิดปฏิกิริยาจะแปรเป็นสัดส่วนโดยตรงกับความเข้มข้นของเอนไซม์ ● ถ้าเอนไซม์มีมากเกินไป ความเร็วของปฏิกิริยาจะไม่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพราะไม่มีซับสเตรตเหลือพอที่จะเข้าทำปฏิกิริยา
ปริมาณความเข้มข้นของซับสเตรต	<ul style="list-style-type: none"> ● ความเร็วของปฏิกิริยาจะเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนโดยตรงกับความเข้มข้นของซับสเตรตในช่วงที่ความเข้มข้นยังน้อย เพราะถ้าเพิ่มซับสเตรตมากเกินไป ปฏิกิริยาก็จะไม่เกิดเร็วขึ้น เนื่องจากปริมาณของเอนไซม์ไม่เพียงพอ

1. ตัวยับยั้งเอนไซม์ (inhibitor) $\Rightarrow$ สารที่สามารถทำให้ปฏิกิริยาที่มีเอนไซม์เป็นคะตะลิสต์เกิดช้าลง หรือหยุดชะงักลงได้

competitive inhibitor	non competitive inhibitor
-----------------------	---------------------------

CONCEPT 9-1

<p>สารที่มีโครงสร้างเหมือนกับอนุของ S มีกลไกการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ โดยการแข่งขันกับ S ในการเข้าจับกับ active site ของเอนไซม์ ได้เป็น EI complex ทำให้ไม่มีเอนไซม์เหลือไปช่วยทำให้เกิดปฏิกิริยา มีผลให้ปฏิกิริยานั้นหยุดชะงักลง</p>	<p>สารที่ทำปฏิกิริยากับอนุของ S ทำให้อนุของ S ไม่สามารถนำไปใช้ในปฏิกิริยาได้ $\Rightarrow$ ไซยาไนด์, CO</p>
--	--

1. ตัวยับยั้งเอนไซม์ตัวหนึ่ง ทำให้ปฏิกิริยาอย่างหนึ่งหยุดชะงักลง แต่ไม่มีผลกระทบต่อปฏิกิริยาอื่น ๆ ที่มีเอนไซม์ชนิดอื่นเป็นคะตะลิสต์
  - 1.1. จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยของนักชีวเคมีทำให้ทราบว่า มีตัวยับยั้งเอนไซม์เฉพาะอย่างอยู่หลายชนิดที่สามารถทำให้การหายใจของเซลล์ที่เลี้ยงไว้ในหลอดทดลองหยุดชะงักลงได้
  - 1.2. จากความรู้เกี่ยวกับตัวยับยั้งเอนไซม์ $\Rightarrow$ สามารถค้นหาลำดับขั้นตอนของขบวนการหายใจจนถึงขั้นได้ผลิตภัณฑ์สุดท้ายออกมา $\Rightarrow$ ข้อเท็จจริงนี้ ทำให้เราทราบว่า ขบวนการหายใจประกอบด้วยปฏิกิริยาหลายขั้น ซึ่งเกิดต่อเนื่องกันไป และแต่ละขั้นมีเอนไซม์ต่างชนิดกันเป็นตัวควบคุม
2. ตัวอย่างการศึกษาค้นหาลำดับขั้นตอนขบวนการหายใจ โดยใช้ตัวยับยั้งเอนไซม์
  - 2.1. $\rightarrow A \xrightarrow{a} B \xrightarrow{b} C \xrightarrow{c} D \rightarrow$
  - 2.2. ถ้าใส่ I_c ลงไปใน หลังจากนั้นระยะหนึ่งก็ทดสอบปริมาณสาร A B C D $\Rightarrow$ เราควรจะพบว่า มีสาร C มากกว่าปกติ เพราะขาดเอนไซม์ C ที่จะช่วยเปลี่ยนสาร C ให้เป็นสาร D ซึ่งมีผลทำให้สาร D มีปริมาณลดน้อยลงจนกระทั่งไม่มีเหลือเลย ส่วนสาร A และ B มีปริมาณเท่าเดิม
  - 2.3. ถ้าใส่ I_b ลงไป $\Rightarrow$ สาร B มีปริมาณมากขึ้นกว่าปกติ สาร A มีปริมาณเท่าเดิม ส่วนสาร C และสาร D ไม่มีอยู่เลย
  - 2.4. ถ้าเราใส่ I_a ลงไป $\Rightarrow$ สาร A มากกว่าปกติ ส่วนสาร B สาร C และสาร D ลดน้อยลงจนไม่มีเหลือเลย
  - 2.5. จากหลักการเช่นนี้ทำให้ทราบว่า สาร A จะต้องเกิดก่อนสาร B และ สาร B เกิดก่อนสาร C ส่วนสาร D เกิดหลังสาร C
3. ตัวอย่างการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ในปฏิกิริยาเคมีในเซลล์สิ่งมีชีวิต
  - 3.1. $HOOC-CH_2-CH_2-COOH$ (กรด succinic)

$\xrightarrow{\text{succinic dehydrogenase}}$ $HOOC-CH=CH-COOH$ (กรด fumaric) + $2H$
  - 3.2. สาร TTC (2,3,5 - triphenyl tetrazolium chloride) 0.4 %
    - 3.2.1. สารละลายไม่มีสี สลายตัวในที่มีแสงสว่าง และเป็นสารพิษ
    - 3.2.2. เปลี่ยนไปเป็นสารใหม่ คือ formazan (2,3,5-triphenyl tetrazolium formazan) (เมื่อรวมกับ H^+) ซึ่งมีสีแดง, ชมพู
  - 3.3. กรดมาโลนิก ($HOOC-CH_2-COOH$) $\Rightarrow$ ตัวยับยั้งเอนไซม์ $\Rightarrow$ โครงสร้างคล้ายกับกรดซักซินิก $\Rightarrow$ กรดซักซินิกไม่สามารถเปลี่ยนไปเป็นกรดฟิวมาริกได้ $\Rightarrow$ ไม่มี H^+ เกิดขึ้น $\Rightarrow$ เมื่อใช้สาร TTC ตรวจสอบ ไม่มีสีแดงปรากฏ

CONCEPT 9-1